

Naročnina \$2.00 na
let. Izhaja dva krat
na teden.

CLEVELANDSKA AMERIKA

NEODVISEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI.

ST. 6. NO. 6.

CLEVELAND, OHIO, TOREK, 21. JANUARIJA 1913.

CLEVELANDSKA
AMERIKA
Excellent advertising
medium.

VOL. VI

Mestne novice.

Kakšna prihodnjost se obeta mestu Clevelandu, ko bo dohilo svojo lastno ustavo in postavo.

VOLITVE V FEBRUARIJU.

Kakor znano se vrše 4. februarja volitve za novo mestno vlade se bo spreminil, in mi dobimo popolnomo novo ustavo, o kateri obetajo, da bo prinesla Clevelandu mnogo koristij, in da se bo Cleveland potem lahko imenovalo vzorno mesto.

Nova ustava bo govorila: "Vse pravice mesta naj se izvršujejo od ljudij samih, in vsi uradniki, ki imajo kako dogovorjeno mesto, morajo biti voljeni od ljudij, ki take uradnike tudi lahko vsak čas odstavijo, če je potreba. Ljudje morajo imeti nepreraženo nadzorstvo in kontrolo nad vsemi javnimi uradji. Vsaka ljudska želja se mora takoj spolniti, če se vidi, da je v korist mesta. Ljudstvo lahko vredno zahteva, da se naredi ta ali ona postava. Če pa odgovorni uradniki naredijo kak, kar ljudstvu ne bi prijalo, ali bi celo ljudstvu v škodo bilo, tedaj ima ljudstvo pravica tako postavo takoj preklicati. Nadalje se zmanjšajo volivni listki. Dosedaj smo imeli večkrat volivne listke po tri jarde dolge in na njih toliko imen, da je tudi izurjeni volivec teško uganil, kako naj bi volil. Mestna ustava ne sme sloneti na politični podlagi, to pa raditega, da se ne more nobena politična ali verska stranka z mestno pomočjo okoristiti. Mestne volitve naj se vrše na podlagi nestrankarskega postopanja, in ljudstvo bo gojovo volilo zmožne in izvrstne uradnike.

Kakor je razvideti, so te volitve jako važne, ker se obeta lepa prihodnjost Clevelandu. Pričakujemo od naših rojakov, da se volitev v največjem številu udeležijo. Natančneje bo pa o tem govorjeno na seji političnega kluba in sicer v petek, 24. januarja v Knausovi dvorani ob 8. zvečer. Rojaki so usudno vabljeni, vsi, tudi trgovci, ker kdor bo poslušal, bo lahko vedel, kako bo dobro volil.

Zadnji torek, 14. jan. je ob 11. uri dopoldne umrla Marija Turk, stanujoča na 971 E. 64. cesti v starosti 39 let. Pokojnina je bolehalna na vodenici čez leto dñi. Prestala je zelo hude bolečine, vsa pomoč je bila zamenjana. Morala je zapustiti veliko žalujočo družino, soproga in šest otrok, ki so v starosti od 1 do 16. leta. Pokojnica je doma iz Trebnjega, kjer zapušča eno sestro. V Ameriki je bivala 18 let. Pogreb se je vršil v četrtek zjutraj.

—Mr. F. Turk, prej na 1361 E. 55th St. je najel velike trgovske prostore, kjer je bil prej Dan Ulmer in jih bo spreminil v veliko department trgovino. To je vsekakso lep napredok rojaku, kateremu želimo največ uspeha.

—Umrla je Marija Kuhar pretečeno sredo ob 10. zjutraj, stanujoča na 1168 E. 58th St. Starša je bila 45 let. Pokojnica je trpela hude bolezni zadnjega pol leta. Morala je zapustiti ljubezljivo družino in mnogo prijateljev. Bila je članica družstva Majke Božje Bistrčke, N. H. Zajednice. Pokojnica je bila doma od Kostanjevice, Dolenske, kjer zapušča enega brata. V Ameriki je bivala 20 let. Za njo žalujejo 4. otroci in soproga in mnogo prijateljev. Naj počiva v miru, blaga rajna.

Skliscateljice.

Nova povest.

—Umrl je Samuel Richter, Slovák, ki je bil Slovencem dobro znani in ima tudi svoje posetvo na 66. cesti. Umrl je na gloma, ker se je preveč pijači udaljal. Star je bil 41 let. Slovenska društva so mu v četrtek zjutraj pripredila lep sprevod.

—V pondeljek, torek, sredo in petek se vrši v John Grdinovi dvorani na 6025 St. Clair ave. posebna razstava, govoriti in premikajoče slike, katerih namen je predčuti ljudstvu, kako velikanska važnost je snaga, red in pravilna vzgoja. Vsako popoldne ob 3. ure na prej se vrši razstava. Tu videte, kaj pomaga svež zrak otrokom, kako velikega pomena je snaga pri hiši, kako se morajo otroci čediti, povijati, hrani. Vse to je v dvorani razstavljen in predčeno v krasnih slikah. Posebni ljudje vam vse razložijo. Posebno pa vam bismo naše matere in gospodinje, da tudi naše slovenske očete in madi naše slovenske narodne, da se udeležijo zvečer govorov, predavanj in premikajočih slik. Vse to je zastonji. Vsaka razstava je tako zanimiva, da res moramo na vso moč priporočati našim ljudem, da pridejo v dvorano. Kakor rečeno se vrši razstava na gorej omenjene dnevi, ob 3. popoldne, zvečer se pa vrše govorji v prid zdravju, snage in odgoje. Opomniti moramo na to, da se bode vsaki večer kažejo v predavalno o drugih stvareh.

—Društvo "Mir" št. 10, ki se je pred kratkim ustanovilo v Newburgu, je tedaj imenovalo sledče prve uradnike: Josip Franković predsednik, And. Slak tajnik, Jakov Janečar blagajnik. Društvo zboruje na 77. cesti v br. Simonači dvorani. Povedalo se je nam, da nekateri nasprotujejo temu društву. Med njimi celo neki trgovci, Take ljudi svarimo, naj pustijo zadevo, ki jim nič man ne gre, popularna v miru, ker moramo vendar vselej z veseljem pozdraviti vsakega zavednega rojaka, ki pristopi v društvo, ki se zavaruje za slučaj nesreče in smrti, in poleg tega še pristopi v domači društvo in v domačo Zvezdo. Mi moramo zidati, ne pa podirati.

—Društvo Lunder-Adamič, št. 20. S. S. P. Z. priredi v nedeljo, 2. februarja veliko maškaradno veselico, za katero je pripravljenih zo krasnih daril.

—Društvo "Primorska Soča" priredi v nedeljo, 2. februarja maškaradno veselico v J. Gornikovi dvorani v Collinwoodu.

—Društvo "Vrh Planin" priredi v soboto, 1. februarja maškaradno veselico v Dan Staničevi dvorani v Collinwoodu.

—Clevelandsko žensko društvo priredi ta teden enkrat velikansko demonstracijo pred mestno hišo, ker mestno neče dati dovolj policistov v obrambo proti številnim lopovom. Zveza pričakuje, da se udeleži protestne manifestacije nad 10.000. Tekom 19 dñega leta je bilo v Clevelandu 57 robarskih napadov, policija je pa prijela samo tri lopove.

—V četrtek dne 23. t. m. se vrši ustanovni shod novega ženskega društva, katero se namenjava priklopiti k Slov. Dob. Zvezi. Vse žene in dekleta, so prijavno vabljene, da se vdeležijo v društvo v pristopijo v društvo v Zvezi. Seja se prične ob 8. uri zvečer v J. Grdinovi dvorani 6025 St. Clair ave.

Skliscateljice.

Darrow tožen.

—Listnica uredništva. Los Angeles, Cal. Znani delavski zagovornik Darrow prirede v pondeljek zopet pred sodnika. Tožen je, da je hotel podkupiti nekega porotnika.

Narod lažnikov.

—V prihodnji številki začnemo priobčevati nad vse zanimivo povest, ki se vrši v južni Ameriki.

NAŠIM NAROČNIKOM.

Krasni roman najboljšega francoskega pisatelja Viktorja Hugo, pod naslovom "Notre Dame De Paris" je torek končan. Povest, ki je bila potom našega lista prvič prestavljen na slovenski jezik, je silno zanimala vse naročnike. Iz daljnega Texasa nam je pisal neki naročnik, da je videl dejanje "Notre Dame" predčeno v premikajočih slikah, in je bil takoj zadovoljen, ker je vse razumel, kajti bral je roman že v našem listu. Enaka pisma smo dobivali tudi od drugih krajev; kadar se je kakemu naročniku zgubil kak list, je hitro pisal po dotično številku, da mu jo pošljemo, ker mora na vsak način brati ves roman. V tem vidimo zanimanje našega naroda za lepe spise in povesti, v katerih najdete poleg dnevnega poduka tudi mnogo razvedrila in zabave.

Roman "Notre Dame" je bil resne, žalostne zgodovinske vsebine. Raditega se je uredništvo odločilo, da poda za tem romanom našim čitateljem nekaj veselega, zažavnega in skrajno zanimivega. Vsekemu je znano ime pisatelja Karol Maya, ker njegovih del je bilo že mnogo prestavljenih na slovenski jezik v ameriških slovenskih časopisih. Spomnite se na "Winnetou, rudeči gentleman", ali na "Satan in Skar-jot" in druga dela.

Naši novi povesti bo naslov "Ob reki Rio de la Plata" in drugemu zvezku "V divlji Kordiljerah". V obeh zvezkih se opisujejo siloviti boji južnoameriških republik. Kakor je znano, je predčelo, da se v tem romanom našim čitateljem, so revolucije v južni Ameriki na dnevnem redu. Danes je ena stranka na krmilu, jutri druga, kdor ima več moči za seboj, oni poveljuje vlad. In vse te razmere opisuje Karol May tako zanimivo, natančno in resnično, da kdor začne čitati takoj ob začetku, ne bo prej nehal, dokler ni prišel do konca. Kdor hoče torej brati lepo, zanimivo povest iz romantičnega potovanja o menihenjega pisatelja, naj začne brati v petkovih številkih, nekaj v koliko imajo. In z oholum pogledom gledajo na zemljane, z zobni škrpajoči tišijo svoje zaklade, pridobljene s krvjo, nepoštenostjo in lažjo. Ljudstvo pa, onemogoč, ostrašeno, jih proslavlja kot narodne junake. Postave se teptajo z nogami, denar je postava, in kmanu bo ameriška družba globoko dol in peklu imela častno место med peklenskimi gosti Santanovega banketa!

Ta pastor, ki tako govorji, je ali največji svetnik ali pa hi mogoče sam rad nekoliko denarja vzel od svojih ovac.

Delavska zadruga.

Clevelandski pridigar Houser je imenoval Amerikance narod lažnikov, tato in sleparjev.

PRODANA DUŠA.

Divji beg za denarjem je naredil iz Amerikancev narod tato in lažnikov, tako je grmel Rev. Frank Houser v baptistični cerkvi v nedeljo. Svoji pridigi je dal naslov: "Peklenski banket in ameriški gostil". In duhoven je nadaljeval:

Nikakor ne vrjamem, da je današnji greh pijačnost ali radoš. Pač pa so med nami grehi, ki strašno uplivajo na narod, toda teh grehov se ne smemo toliko batiti kot lova za denarjem. Kaj boste vi rekli o narodu, ki v divjem lovju na mamonom prisika svoje slabješje sosedje, bližnje, jih spravi na beraško palico, samo da so potem lahko sužnji in blapec močnejši? Ali se mora tak narod imenovati izobražen, kulturn, svoboden! Možje, sicer čednostni in krepostni, so izgubili danes vse čednosti, in z vsemi hudočiami, kar si jih zmislio njih pelenski možgani drvijo kot blazni do moči vlaže, do moči denarja, katerega si pridobjivo toliko, da ne vedo več, koliko imajo. In z oholum pogledom gledajo na zemljane, z zobni škrpajoči tišijo svoje zaklade, pridobljene s krvjo, nepoštenostjo in lažjo. Ljudstvo pa, onemogoč, ostrašeno, jih proslavlja kot narodne junake. Postave se teptajo z nogami, denar je postava, in kmanu bo ameriška družba globoko dol in peklu imela častno место med peklenskimi gosti Santanovega banketa!

Ta pastor, ki tako govorji, je ali največji svetnik ali pa hi mogoče sam rad nekoliko denarja vzel od svojih ovac.

Oglas.

Pogoji dela.

Vsako delo, naj bo fizično ali duševno, je najprvo odvisno od dobrega zdravja, ker stalno delo je nemogoče, če nam zmanjka zdaj pa zdaj moč. Glavna zahteva je, da so prebavljani organi v redu. Dokler lahko sprejemajo in prebavljajo dovolj hrane, se tudi zdravljenje ne bo poslabšalo.

Kakor hitro pa zapazimo, da spremembo, moramo takoj rabiti Trinerjevo ameriško gorenko vino. To zdravilo deluje hitro in zanesljivo. Izčrpan iz telesa yse nečistosti in pravili prebavljajne organe za sprejemanje nove hrane. Po lekarnah. Jos. Triner, 1333-39 So. Ashland ave. Chicago, Ill. Trinerjev liniment radikalno prežene bolezni v živcih in sklepih.

Aretiran župan.

Indianapolis, Ind., 18. jan. Danes je bil ponovno zvoljen predsednikom premogarske unije John P. White z 95.000 glasovi večine nad A. Bradleyem.

Turki v strahu.

Zanimanje za slovensko delavsko zadrugo v Clevelandu postaja čimdalje obširnejše in bolje.

NOVI SKLEPI.

Cleveland, O. Zanimanje za slovensko zadržano prodajalno raste ob dne do dne. Rojaki nestrpno sprašujejo, kdaj se začne zasnovano podjetje. Ker je to težaven, a pomemben korak v zgodovini Clevelandskih Slovencev, treballo je časa, da se izvoljeni odbor dobro pripravi k težavnemu vodstvu, da vstreže vsestransko volji ljudstva, kojem je prikelo gorje do vrhnja. Brez vojne ni zmage. Tudi tu se bodemo morali bojevati, samozatajevati, da dosežemo trnjevenec, ki nam je obizubljen: "V potu svojega obraza!" Po svojih skromnih zmožnostih je odbor vse potrebitno ukrenil in zaril na načrt, po kajem pride do začlenjenega cilja. Ko dobri vse potrebitno, sredstva za otvoritev prodajalne, tedaj lahko takoj pričnejo v vrste svojih tovaristevarjev, a čimprej dosežemo, kar nam je "Stvarnica" podarila — pravico do življenja — dostojnega življenja.

V nedeljo, 26. januarja ob 9. uri dopoldne v Setnikarjevi dvorani se lahko vsak prijaviti na tozadnji seji. Clani pa, ki so že deloma izplačali svoje delnice, naj iste v kratkem doplačajo in sicer na isti seji ali med tednom pri blagajniku J. Germ. 1089 E. 64th St. Od sedm do osme ure vsak večer. Ko dobimo zadostna sredstva, takoj odpremo.

Odglog nestrpnega čakanja je odvisen samo od vas. Da boste ne predbacivalo odboru kakšno samovoljno postopanje in kratilo posamezni članom pravice enakopravnosti, bodo vsi člani povabljeni z dopisnicami in v listih na tozadnje sklepno zborovanje, kjer se prebera pravila in ukrene vse potrebitno. Odbor.

Ubogi vojaki.

Berolin, 18. jan. Berolinsko najvišje vojaško sodišče se peca s preiskavo, ki bo prinesla na avtonomno Albanijo, ne bodoj gledali na Avstrijo, ki bi rada prišla do Jadranskega morja na škodo Avstrije, in ne bodoj se ozirali na želje Evrope, ko bodoj skupni balkanski narodi diktirali mir v — Carigradu, ne pa v Londonu.

Carigrad, 19. jan. Tukajšnji ruski poslanik je danes obiskal turškega ministra za zunanjost, zadeve. Govoril je z njim celo uro. Nihče ne, kaj sta govorila. Pozneje je pa italijanski konzul poročal, da se več že manjši boji med turškimi in bulgarskimi četami ob Catalji.

London, 19. jan. Turčija bo odgovorila na noto evropskih veleposlancev v torskem vlado, da je svojo prijazen, vendar bodoj bodoj odločno povedali, da Drinopolje ne izroči pod nobeno ceno. Kakor hitro se to konečno razglaša, tedaj odidejo balkanski poslanci domov in vojska se začne.

Balkanski poslanci so obdolžili turško vlado, da je svojo prisego preljomi. Ko se je sklenilo premirje, so obe stranki obljubujejo, da ne posiljajo novega vojaštva v kraje, kjer se je boj nehal. Bulgarija pa se daj ocita v Turkom, da so tem kom premirja klub dani besedilni poslanci na mejo ob Catalji nad 40.000 vojakov, katere so dobili iz Male Azije.

Naselniška postava

Nova naselniška postava zahteva od naseljencev, da morajo znati brati in pisati v svojem jeziku.

OSTRE ODLOČBE.

Washington, 19. jan. Ze več tednov se je v kongresu vrila ostra borba glede nove naselniške postave, ki bi zelo omemnila naseljevanje v Ameriko. Povzročitelj nove debate je bil kongresman Burnett, ki je pa takoj dočil močno opozicijo, ko je prišel s svojimi predlogi na dan. Konečno so po velikih debatih pravoto naselniško postavo toliko ublažili, da so čitali najbolj ostre točke iz nje. To je vršilo po zašlugi senatorja Dillingham. Kongresman Burnett je dobil natis

CLEVELANDSKA AMERIKA.

IZHAJA V TOREK IN PETEK.

NAROČNINA:

Za Ameriko	\$2.00
Za Evropo	\$3.00
Za Cleveland po pošti	\$2.50

Posamezne številke po 3 cent.

Dopisi brez podpisa in oscmeli se ne sprejemajo

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošljati na:

CLEVELANDSKA AMERIKA,
6119 ST. CLAIR AVE. N. E.
CLEVELAND, O.

EDWARD KALISH, Publisher.
LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED TUESDAYS AND FRIDAYS.

Bewly 15,000 Slo entira (Kraljevina) in
the City of Cleveland and elsewhere. Ad-
vertising rates on request.

TEL. CUY. PRINCETON 1899

Entered as second-class matter January
5th 1909, at the post office at Cleveland, O.
under the Act of March 3, 1879.

No. 6, Tue. Jan 21'13 Vol. VI.

Nekaj pojasnila na- šim dopisnikom.

Vsem je še v spominu naš članek, katerega smo v božični številki našega lista lanskoga leta priobčili pod naslovom: "Clevelandskim Slovencem v resen prevdarek". Ta članek ni našel samo najboljše odmeva pri vseh domačinih v Clevelandu, pač pa je dobil upljiv tudi po drugih naseljih, od katerih smo dobivali pisma, da je stvar pravilno zasnovana.

Najdejo se pa seveda tudi ljudje, ki so v nasprotju z idejo clevelandke lastne organizacije. To je pravilno, ker enački mislj ne moremo biti vsi ljudje. Pravilno je pa tudi, da se oglasijo v posameznih listih ljudje, ki nasprotujejo tej ideji, ker dobra stvar mora slišati dve plati zvona, predno se človek odloči, na katero pot bo krenil. Pametne, trezne besede, brez psovk in brez praznih, nič vrednih očitanj, še nikdar nismo prezri, pač pa vedno upoštevali. In prav ima tudi neki J. F. Rovnjanov, ki se je oglašil v zadnji številki Gl. Sloboode. On popolnoma mirno, nepristransko razmotriva občeni položaj in sodi po svojih mislih, kar bi bilo po njegovem najboljje. Več glav, več ve, to smo že zdavnaj vedeli. Dotični Rovnjanov nam je povedal marsikaj, s čimur se strinjam, ob jednem pa tudi v gladki in odkriti besedi, za kar mu čast.

Vendar v nekaterih točkah tudi njemu oporekali, ker se baš on pozivlje na matematiko, da ne znamo dobro računati. Well, primimo v roke pero in papir, pa pojdimo računat!

Njaprav moramo omeniti, da naš namen ni bil in ne bo, razdirati tuje Jednote v Clevelandu. Tega nam iz naših dosegnih člankov nihče ne more dokazati. Pač pa smo skozi in skozi priporočevali, naj se Clevelandčan postavi na noge in pogleda po domači sobi in pre svojim pragom, predno bo gledal v katero drugo mesto, če so tam sobe in pragi čisti. To je pravilno, aii ne?

Rovnjanov našteje v Clevelandu vsega skupaj 7500 članov za društva in Jednote. Ti član, plačujejo povprečno \$1.40. meseč za povprečno \$600 smrtnine in \$7.00 bolniške podpore na teden. Rečemo povprečno, ker plačujejo eni več, drug manj. To bi znosil na leto okoli \$115.000.00 asesmenta, kateri bi lahko postal vsako leto v Clevelandu. Sedaj pa prištejte, k tej svoti se pristopnine in druge dohodki in dobite okroglo \$150.000.00. Plačujte iz te svote smrtnine po 500 ali 600 dolarjev in videli boste da se lahko plača iz te svote do 300 ali vsej 250 smrtnin vsako leto. V Clevelandu je pa dokazano, da umre vsako leto le k največjem 100 ljudij, ki so pri društvih. Kje je dobiček, kje je denar, ki ostane od tega denarja. Ta dobiček in ta denar rompa druga mesta, a Cleveland pa pošteno plačuje svoj del k vsemu temu? In če sedaj pristeješmo še bolniško podporo clevelandskim bolnikom, pridemo do prepričanja, kakor smo do-

gnali od posameznih samostojnih društev in društv, ki spadajo k Jednotam, da ta podpora ne znaša na letu nad \$35.000. Še vedno ostane od \$50.000 do \$60.000 premoženja, ki se ni porabilo. In pomnite, da smo vzeli največjo svoto, povsod smo računali kot pesimisti, ki upoštevajo vse. In če imenovalo svoto pomnožite s številom deset, kar naj pomeni deset let prihrankov, dobite pol milijona, ki bi bil danes last clevelandskih Slovencev, varno spravljen, če bi se sprva zavedali enakega položaja. Ker pa seveda, kakor tudi g. Rovnjanov potrdi, da je ta briddka resnica za dvajset let prepozna, je pa tudi prav tako briddka resnica, da je v zadnjih dvajsetih letih, ko se Cleveland ni zavzel samega sebe, odšlo iz Clevelandca skoro en milijon dolarjev slovenskega denarja. Kaj ne, tudi to je briddka resnica!

Kar se govori o epidemični bolezni, lahko nastane povsod. Vzemimo malo mesto, ki stejejo eno tretino Slovencev, in takih mest imamo več. Kaj će se raznese bolezen ravno tja, in umrjejo Slovenci kake Jednote na epidemični bolezni? Plaćati bo treba smrtnino, kaj ne, in sicer ravno tako, kot če bi dotični ljudje umrli v Clevelandu! In v takem malem mestecu, bi bilo težje plaćati smrtnino, ker Jednota bi dobro vedela, da ni toliko dobila cd tam, kolikor bi n. pr. dobila iz Clevelandca, če bi se tu kaj tacega prispetilo!

Kar govori Rovnjanov o razbijanju SNPJ. v Clevelandu, tem se mu niti ne sanja ne. Člani enega društva so bratje med seboj, kakor tudi člani ene Jednote, in končno vsi člani vseh društav v Jednoti. Kar se pri seji sklene, z večino glasov potrdi, da velja. Razbijati ne more nihče, če pa večina drugače sklene, kakor je bilo potrebito, potem tega tudi Rovnjanov ne more preprečiti, ker svet gre danes vedno bolj naprej.

Ne vemo pa kam merijo besede Rovnjanova, ko piše: Kj smo vas videli, kadar je bilo treba brisati solze ali lajsati gorje bratom trpinom? Sami pa ne daste nič. Ko bi vili le en sam vinar, bi ga s tako debelečimi črkami zaznamovali v svoji "listih", da bi ga človek lahko "v" tipal, ko bi bil slep.

Če se gorenje vrstice tičejo nas, tedaj je pisec prišel na napačen naslov, ker on nas pozna, mi njega ne, in tudi ne moremo soditi, kaj on dela. Nas pa narod pozna, ne samo v Clevelandu, pač pa povsod. Ravnamo se pa po geslu, da naj levica ne ve, kaj daje desnica. Po Pennsylvaniji, Ohio, Illinois, Kansas, Montani in drugo imate povsod priče, kje so tisti vinarji! Mogoče bodejo oni prisiljeni povedati? Če se pa ne tiče nas, potem pa bi radi slíšali imena dotednih.

Kar nam ugaja konečno v omenjenem spisu, je lep, mirni ton, katerega pisec zavzema. Zeleli bi, da pride še večkrat na dan, ker kdor je zmčen, naj ne zakopljne talentov. Vsa stvar se da mirno in pametno presoditi, in čim več v ljubljenosti o eni stvari, tem bolj bo sposobno, da sodi o njej.

* * *

Če smo imeli v gorenjem delu opraviti z dostojnimi ljudmi, z dostojnim pisem, ki piše resnico, oziroma se vsaj trudi takto pisati, smo pa videli v zadnji številki "Glasila" SNPJ neki dopis iz Clevelandu, pod katerim je podpisan neki "Bogataj". Kdo je ta Bogataj, nam ni znano, in nas tudi dosti ne briga. Briga nas pa na vsak način, da taki Bogataji prinašajo laži na dan. Posebno tam, kjer ni treba laži, pač pa prijaznosti, uljednosti in prepričanja. Seveda, kjer je treba laž na dan spraviti, je "Glasilo" takoj zraven, ker mora že naravnin in priori skrbeti, da je več peska kot luči.

Pribiti hočemo na tem mestu nekaj nesramnih laži tega Bogataja. On trdi, da je "Cl. Amerika" glasilo clevelandskih trgovcev. Bogataju prav radi damo vse novce, ki jih trgovci nam za to "glasilo" plačujejo. Če pa pride v list oglas trgovca, je pa poštena stvar, ravno tako poštena kot razsipa na vse strani, ker ni

Zavrtnikova, ki sprejema vso krovstne kapitalistične oglase v "Glasilo" SNPJ. Kapito!

Druga lžz tega Bogataja je, da nas je sploh kdo začel siliti, naj sklicemo shod za "konsum". Ne, tega nam nihče ni porabilo. In pomnite, da smo vzeli največjo svoto, povsod smo računali kot pesimisti, ki upoštevajo vse. In če imenovalo svoto pomnožite s številom deset let prihrankov, dobite pol milijona, ki bi bil danes last clevelandskih Slovencev, varno spravljen, če bi se sprva zavedali enakega položaja. Ker pa seveda, kakor tudi g. Rovnjanov potrdi, da je ta briddka resnica, za dvajset let prepozna, je pa tudi prav tako briddka resnica, da je v zadnjih dvajsetih letih, ko se Cleveland ni zavzel samega sebe, odšlo iz Clevelandca skoro en milijon dolarjev slovenskega denarja. Kaj ne, tudi to je briddka resnica!

Grdo zavija ta Bogataj, da smo mi zavrnili oglase ali do pise, ki bi se tikali konsumu. Ravnjava nasprotno je resnica, mi smo vse priobčili, kar so nam prinesli, in če Bogataj to tudi, teda ne tudi samo Boga, pač pa tudi resnico! Krvida delavske zadružne zvezze je pa sama, če nam niso več prinesli. Kot je bilo v listu. Če hoče "Glasilo" SNPJ imeti veliko poročilo tiskano glede kakake društva, mora tajnih veliko napisati. Če pa urednik "Glasila" dobi majhno stvar v roke, bo tudi on "majhno nastavil" in dal "v tak kot", da se bo komaj videlo. Ali ni to res Jože Zavrtnik?

Grda in prav iz trte izvita je laž, da se pri nas niso hoteli natinsiti lepaki za shod. Bogataj zopet tudi resnico. K nam je prišel odbor že zvečer in vprašal, če moremo drugi dan imeti plakate tiskane. Odgovorili smo ujedno, da to vočigled velikega dela nikakor ni mogoče! Mi mislimo, da tudi Zavrtnik ne bi dal dopisa v "Glasilo", če bi ga dobil v četrtek zvečer, in bi moral biti list že v petek zjutraj tiskan! Gospoda, kje je doslednost!

Kar se pa tiče oglasov, mislimo, da jih bo "Glasilo" tudi kmalu polno, ker "marinar" Zavrtnik dobro skrbi za nje, ker gredo večjidel njemu v korist. Oglas torej ni treba očitati nikomur, ker prvič brez oglasov list sploh ne more shajati, drgi pa so veliki oglasi dokaz, da je list velikega pomena, ker ga bere mnogo ljudi.

Konečno se "opomba" uredništva "Glasila" ponuja clev. Slovencem, da beroje in oglasajo v njih listu! Za božjo voljo, zakaj neki? Da bi clev. Slovenci tri tedne stare "novice" v njem prebirali? In kje je onih tisoč naročnikov "Glasila" v Clevelandu? Ce bi Zavrtnik vedel, kako se lepo dela z istim "Glasilom" v Clevelandu, bi se za glavo prijet! Kdo neki da kaj za "Glasilo" tu! Slednje je tu, da prinaša društvena poročila, dobre članke o Jednoti in povrhu še kako "storijo". Kar se pa tiče novice, pa se lahko potolaze! Pri nas se nikdo ne prepriča z urednikom! Tega mnenja je samo Zavrtnik, ker brez prepriča živeti ne more. V način uredništva je vsakdo lepo sprejet in postrežen, kar nam pravi lahko na tisoče Slovencev v Clevelandu. Kdor je pa udarjen s kurjo slepoto, mu pa niti bogovi ne morejo pomagati!

Konečno naša sodba je! Slovenska Zadržužna Delavska Zveza bo v Clevelandu imela največji napredek in najboljšo prihodnost, če bo vedno v dobroih in razumnih delavskih rokah. To želimo vse. Če se bodojo pa enake stvari nosile izven Clevelandu, se blatio potenje ljudi po tujih listih, poročalo neresnice in laži, tedaj ne moremo imeti mnogo zaupanja. Ljudje baže Bogataj nam ne bodoje narekovali, pač pa pošteni, pametni in izkušeni clevelandski delavci, katerih je Slovenski Zadržužni Delavski Zvez obilo, in katerih nasvetne bodoemo vedno radi poslušali in njih dopise priobčevali. Mislimo, da je s tem vse jasno povedano.

Če smo imeli v gorenjem delu opraviti z dostojnimi ljudmi, z dostojnim pisem, ki piše resnico, oziroma se vsaj trudi takto pisati, smo pa videli v zadnji številki "Glasila" SNPJ neki dopis iz Clevelandu, pod katerim je podpisan neki "Bogataj". Kdo je ta Bogataj, nam ni znano, in nas tudi dosti ne briga. Briga nas pa na vsak način, da taki Bogataji prinašajo laži na dan. Posebno tam, kjer ni treba laži, pač pa prijaznosti, uljednosti in prepričanja. Seveda, kjer je treba laž na dan spraviti, je "Glasilo" takoj zraven, ker mora že naravnin in priori skrbeti, da je več peska kot luči.

Pribiti hočemo na tem mestu nekaj nesramnih laži tega Bogataja. On trdi, da je "Cl. Amerika" glasilo clevelandskih trgovcev. Bogataju prav radi damo vse novce, ki jih trgovci nam za to "glasilo" plačujejo. Če pa pride v list oglas trgovca, je pa poštena stvar, ravno tako poštena kot razsipa na vse strani, ker ni

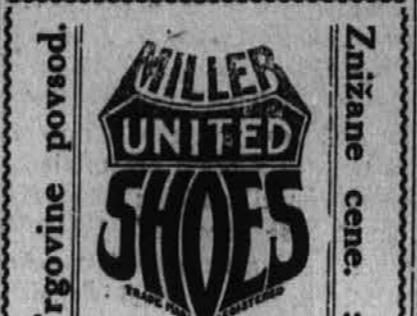
Feeling "Fit" Every Day

Napadi infunce, kaša ali bolečine v lesah vsele velikega dela inspekcije, če boste imeli vedno

Mnogo je naših slovenskih društev, čast vsakemu, kdor se zaveda za eno ali za drugo, ker imo od tega korist v slučaju potreb. Vsak, ki je društvenik bolj spoštovanju vreden kot oni, ki se za to ne zanima. Dosej se je mnogo napredovalo v društvenem organizmu, neizraje se kam in kako. Tuinam je zrastlo društvo in napredovalo enakomerno do današnjega dne. Ker pa čas gre naprej in naša leta ostajajo daleč, zato moramo začeti misli na nekaj resnega, kar se tiče našega društvenega življenja in gotovosti.

Dr. Richterjev PAÍN-EXPELLER v svoji hiši in če ga boste rabili po predpisih, 25c. in 50c. steklenice v lekarnah. Cuvajte se ponared.

F. M. RICHTER & CO. 215 Pearl St. New York. E. T. Dr. Richterjev Congo Plido olajajo. (25c. ali 50c.)

Domače prodajalne:

Glavna prodajalna:
2329 Ontario, vogal Market.

3357 St. Clair 3805 Payne
6001 St. Clair 4723 Broadway
10401 St. Clair 8445 Broadway
7006 St. Clair 4909 Clark

Ta oglas je dober, če ga prinesete s seboj za DVOJNE ZNAMKE z vsakim nakupom čez \$1.00.

ZELENE ALI RUDECE ZNAMKE.

Mi smo presejeli svojo prodajalno, ki je bila prej poleg Reimerjeve trgovine na 3357 St. Clair ave. zraven Schellenbergerjeve lekárne, stiri vrata zapadno od E. 24. ceste.

POZOR!

Išče se stara žena, da bi pažila na dva otroka, stara 3 in 4 leta, in da bi kaj malega pomagala pri malih in dobrih družinah. Naslov in za nadaljnja pojasnila poizveste v tem uredništvu.

Dobite zvezek Severovega Almanaka in Zdravoslovje za Slovence za leto 1913 od Vašega lekarnarja.

Da Vam ga zaštonj.

GLAVNI VZROK

vedno naraščajočega zahtevaja za

Severov Balzam za Pljuča

(Severa's Balsam for Lungs)

je njegov učinek v slučajih kašla, hriпavosti, vnetja sapnika, davice in oslovskega kašla. — Vzemite ga in se prepričajte.

Cena 25 in 50 centov

Severove Jetne Kroglice

(Severa's Liver Pills)

so mle in zelo zanesljive v slučajih zapeke, medija glavobola, omotice, bledice, žolnice, in drugih nepravilnosti jet.

Cena

Slepar.

P. Slaviček.

To je bilo leta 1889. Krasen, potekel dan. Na petek smo obhajali praznik Marijinega vnebovzetja. Ze ob 8. je jelo solnce pripekati, dasmo si pot brisali raz celo, kajti na Istri je sredi poljetja topota, da iz konje stige curlja.

Tri četrt na deset je. Polaganja se pripravljam, da jo posluhim v cerkev k službi božji, kajti mežnar je že skup odzvonil. Te baze ljudje so nataščni v svojem poslovanju; je pa tudi potrebno, da se ne zamejijo na desno in levo in ako se hoče dobiti bira s skopico. Toda čuj, drdranje voza in peketanje konjskih kopit! Pogledam skoz okno in vidim, kako je elegant gospod ravno skočil iz landaverja in odšel v župnico, nakrat se tudi duri moje nofe odpro.

"Neki gospod čaka zdolej in bi rad s teboj govoril," reče moji in odide. Jaz razmišjam, kaj neki isče ta gospod pri meni in to pred božjo službo, ko že ljudje baš čakajo. Odložim hrib in grem dol. Poklonivši se mi tuječ predstavi rekoč: "Oprostite, gospod župnik, da Vas v takem času motim, a reč, katero imam za Vas, je nujna. Jaz sem zastopnik tvekne cerkvenih izdelkov in mašne obleke. Ker pa vidim, da se Vam v cerkev mudi, bom pa potem prišel, tam stvar pojasnit." Meni je billo ti všeč in oba se napotiva v cerkev. Priponim, da mi je mož, sodil bi ga za 35. popolnoma imponeiral s svojim nastopom v župnico, pa še posebej v cerkvi. Klečal je celo mašo v klopi na desno altarja v prezbiteriju in se zadržal kakor drugi farani: pri evangeliju je vstal ter se pokrizač, kakor drugi farani; pri povzdiganju je pokleknil ter se trkrat na prsi potkal, kakor drugi farani; med pridigo je pa vedno v mene zrl, da še tako ne moji farani. Kdo bi ne zaupal takemu možu! Da bi reče: "Prosim, gospod župnik,

bil to slepar, kdo bi si misli! Niti v sanjah nel!

Po končani službi božji dobim gospoda v župnico. Gamoram zvati tako, kjer takrat še nisem znal, da je pustolovec. Takoj prične: "Dovolite, gospod župnik, da se odstraniva, ker Van je po godu. Ne bi rad, da kdo drugi čuje, ker stvar je samo za Vas. Greva tedaj v zgornjo sobo in označne: "Pred nekim dnevi je prisla v skladisce naše tvrdke grofinja iz San Bortula v Trstu. Zbrala si je krasno opravo z naročilom, da jo moramo sami efektuirati in poslati gospodu župniku na Podgorje. To ste Vi, gospod. In meni je moj šei izročilo poveril, da Vam je osebno oddam; da sem to storil, si stejem v čast."

Tako on. A jaz mu dem: "Izvolite mi povedat, kje pa je stvar, o kateri mi gorovite?" On odgovori: "Zaboj sem puštil na Kozini v magacino, ker je od fakture še plačati 12 K. Izvolite mi dati dve pismeni poli, eno kuverto in ta znesek. Za znesek Vam dam poverilo, da sem ga resnično prejel, v kuverto pa stavin denar, ki ga po mojem vozniku pošljem na načelnika postaje na Kozini. V dveh urah bo voznik zopet tukaj z zabojem. Hočete?" Misliš sem, kaj, ko bi to bil kak ločov, za sigurno ima revolver pri sebi in ako se u stavjam, sem v smrtni nevarnosti! Grem, prinesem zahtevano in ga gledam, kako bo manipuliral. Storil je pa tako: najprej je napisal potrdilo, izročivši je meni. Potem napiše list za dvig zaborja. Sedaj pozor! Oblečen je bil v kratke saken z dvema žepom pod rame: kuverto je zapečil, ne da bi dal ali pridjal 12 kron=6g. (takrat je bil še stari denar), nego 12 kron je stavil v drugi podramni žep — za dvig zaborja kuverto v drugi podramni žep. Burni glas v meni je zapupil: ga že imam. Na to grevi doli v obrednico. Tu se posloviva. Pri slovesu zagleda v koto moj dežnik, in ker je hipoma jelo deževati, vzame ga in ovadbo na c. kr. sodišče v Ko-

da smem vzeti vaš dežnik. Grem namreč na postajo, v deseth minutah se vrnem in vam ga donesem nazaj. Rekši zgine. Tesno mi je bilo pri srcu. Čakala sva z materjo eno uro, dve, tri ure, da pride ali agent ali voznik. Ne agenta, ne voznika ni bilo. Sedaj sem bil popolnoma na jasnen, da sem postal žrtev vlikega sleparja.

"Nekdo trka," pravi mati in gre da odpirat. Kdo je bil na pragu? Moj prijatelj železniški nadpaznik. "Bog, Vas sprimi, kaj Vas je dovedlo k meni?" "Oprostite, reče gospod, imam važno zadevo. Ali ni bil danes pri Vas en gospod, tak in tak?" "Bil je," odgovorim. "Za koliko vas je stisnil?" "Kako pa že vi to veste?" "Jaz je uglibjem, ker taki ljudje so največji sleparji! Poslušajte, kaj je ta zvitorepec na naši progici učinil!" "Gorovite kaj!" "Na celi črti, počeni od Trsta do Podgorja, je naše čuvanje strašil, čes, da so malomarni v službi in da jih bo dal zapreti, da on je kontrolor od železnice!"

No, odgovorim, ako je vas pogrenil, ko vas je več, zakaj bi mene ne, ko sem sam! Ali pustimo šalo na stran! mu rečem. "Na vsak način velja, ptiča vjeti!" "Pa kako?" mi odgovori. "Kam je šel?" Pri kapelici ga je videl sosedov Nace. Tam se je zavil, mesto da bi šel na stacion, jo je mahnil proti Rukitoviču na postajo. "Kaj je imel v roki?" "Fant mi je reklo, da dežnik?" "Da, še moj dežnik mi je slepar odnesel in po vrhu se 12 kron! Naj bo, tiča moramo vjeti."

Predno ga bo dohitel naš telegram, Bogve, kje bo on!" Veste, reč je tako enostavna. Poskusiti je treba!" "Bi že šlo!" odvrne on, "ali telegram stane tako, ker tu bo treba na podrobno..." "Nič, kar uradno! Veste, da je onuredno nadzoroval?" "No vas umem, kar grem, da se ne zamudi. Da ste zdravi, na svidenje!" "Bog daj, pogum velja in sreča junaska!" odgovarjam za njim.

Vsedem se k pisali mizi. Ni mala vlast miru. Napisal sem ovadbo na c. kr. sodišče v Ko-

per in na c. kr. sodišče v Pulji.

Ze meseca oktobra tistega leta sveta dobita poziv jaz in nadpaznik kot priči v neki sodnijski preiskavi. Katera je bila ta preiskava, ni treba reči.

Preiskovalni sodnik je takoj zapisnik uredil in nama nakanjal pričinje.

Še tisti oktober sem bil pozvan k sodišču v Pulji k sodnijski preiskavi. Katera je bila ta preiskava, ni treba reči.

Naposled vendar. Vpelje me orožnik. Stopim v dvorano. Polno občinstva. Ob sodni mizi porotniki, sredji njih prezident. Na zatožni klopi slepar, ob strani mu zagovornik. Na katedru na drugi strani državni pravnik. V sredji jaz. Pred menoj razpelo in sveči.

Prezident: "Ali je res, da je zatožec N. N. bil pri vas 15. avgusta 1889?" "Da, gospod prezident!"

Prezident: "Ali je res, da vam je pod pretezo mašne oprave v zaboju odnesel 12 K?"

Prezident: "Ali je res, da vam je dežnik unesel?" "Da, gospod prezident!"

Prezident: "Kako je vendor to, da je zatožec pri vstopu v hotel v Pulju imel dva dežnika? Ako je imel dva dežnika, si ni mogel pri vas izposoditi še en dežnik?"

Odgovorim: "Gospod prezident! Cloke pri meni ni imel nobenega dežnika. Na poti v Pulj je morebiti kupil še en dežnik, ne rečem, da ga je ukradel. To pa je storil, ker je hotel na ta način stvar zamešati."

Prezident: "To je neverjetno, ker on reče, da je dva dežnika imel, toraj mu ni bilo treba še tretjega odnesti ali ukrali!" Jaz: "Resnica je, da je zatožec moj dežnik odnesel, oziroma ukradel in da mi je 12 kron odnesel, oziroma ukradel. Na to sem jaz prisegel!"

Sodnik mi izroči moj dežnik in de: "Se bote, gospod župnik, pozvani k poročni obravnavi v Rovinji, kamor bom jutri po orožniški eskorti delikventa odnesel in po vrhu se 12 kron." Odgovorim: "Me veseli, gospod sodnik, da se bo pravici zadoščalo," se poslovim in odide. — Meseca januarja leta 1890. dobim od c. kr. poročnega sodišča v Rovinji poziv, naj se dne 10. februarja istega leta legitimiram kot priča proti zatožencu N. N. Kdaj je šel rajši, nego jaz?

Pridem dotičnega dne — burja je neusmiljeno brila oni dan — in vstopim v sobo, kamor se shajajo priče. Dolgo čakan, da na vrsto pridem. Pravam orožnika, kako kaj obravnava napreduje. Odgovor:

Tisoče in tisoče rojakov bera "Clevelandsko Ameriko". Ali ste tudi vi med njimi, ali ste zvest naročnik lista?

toženec in njegov zagovornik so dosedaj vse pričevanje pobili. Mislim si: "Da bi le jaz brzo notri bil!"

Naposled vendar. Vpelje me orožnik. Stopim v dvorano. Polno občinstva. Ob sodni mizi porotniki, sredji njih prezident. Na zatožni klopi slepar, ob strani mu zagovornik. Na katedru na drugi strani državni pravnik. V sredji jaz. Pred menoj razpelo in sveči.

Prezident: "Ali je res, da je zatožec N. N. bil pri vas 15. avgusta 1889?" "Da, gospod prezident!"

Prezident: "Ali je res, da vam je pod pretezo mašne oprave v zaboju odnesel 12 K?"

Prezident: "Ali je res, da vam je dežnik unesel?" "Da, gospod prezident!"

Prezident: "Kako je vendor to, da je zatožec pri vstopu v hotel v Pulju imel dva dežnika? Ako je imel dva dežnika, si ni mogel pri vas izposoditi še en dežnik?"

Odgovorim: "Gospod prezident! Cloke pri meni ni imel nobenega dežnika. Na poti v Pulj je morebiti kupil še en dežnik, ne rečem, da ga je ukradel. To pa je storil, ker je hotel na ta način stvar zamešati."

Prezident: "To je neverjetno, ker on reče, da je dva dežnika imel, toraj mu ni bilo treba še tretjega odnesti ali ukrali!"

Jaz: "Resnica je, da je zatožec moj dežnik odnesel, oziroma ukradel in da mi je 12 kron odnesel, oziroma ukradel. Na to sem jaz prisegel!"

Sedaj prične državni pravnik zagovor, ugovarja zagovornika obtoženca in pojasi podrobnje afero z dežnikom.

Potem, ker je ravno poldne, se obravnava prekine in odloži na popoldan. Popoldne je bil slepar za krivega spoznan in obsojen na 13 mesecov težke in na triletno redarsko kaznjo.

Naznanjam vsem rojakom, da se odsedaj naprej dobijo pri meni suhe in prekajene klobase, špeh, kajzerflajš, šunke, plečeta, želodci, mast. Cene nizke. Naročila se sprejemajo tudi zven mesta.

SLOVENSKO PODJETJE.

Zavarujem proti ognju
in drugim nezgodam. ::

POSEBNOST! Varnostni bondi za družvene uradnike po 25c od \$100.00 na leto. — Javni notar. — Pojasnila in nasveti zastonj.

August Haffner,
1107 E. 61st St.

GEO. TRAVNIKAR, Old Bank Cafe

Pina domača slovenska gostilna z najboljšo in točno postrežbo. Najbolje pivo, domače vino, izvrstni likeri in šampanjec.

5501 ST. CLAIR AVE.
vogal 55 česte.

GLEJTE NA HIŠO S STOLPOM. —

Anton Bašca,

1016 EAST 61st STREET.

Naznanjam vsem rojakom, da se odsedaj naprej dobijo pri meni suhe in prekajene klobase, špeh, kajzerflajš, šunke, plečeta, želodci, mast. Cene nizke. Naročila se sprejemajo tudi zven mesta.

Cuy Princeton 1278 K

POHISTVO

FRANK ZAKRAJŠEK,

6208 ST. CLAIR AVENUE.

Slavnemu slovenskemu občinstvu naznanjam, da sem otvoril na 6208 St. Clair Avenue t. j.

v sredini slovenske naselbine, popolnoma na novo urejeno trgovino s pohištvo, kuhinjsko posodo in opravo. Resnica je, da že več jednakih trgovin v naši sredini, ljudje še vedno zahajajo k tujcem, k židu, kakor da bi pri Slovencih ne zamogli dobiti. V moji trgovini boste dobili lepo izbiro pohištva, kakor lepe omare za obleko, porcelan, knjige in fine kuhinjske omare iz trdega ali mehkega lesa. Fine mize in stole, oblecene z usnjem, lepe divane, vso kuhinjsko opravo, kakor ponye, lonce, nožiče, žlice, vilice, velike kuhinjske nože posode za prat, stroje za ovijanje perila, z eno besedo vse kar potrebuje pridna gospodinja pri hiši. Vso blago, ki je kupljeno v naši trgovini, jamčimo in dovažamo na dom. Poleg te trgovine pa imamo lepo urejeni pogrebni zavod, opremljen z vsemi potrebščinami. Na razpolago odprte ali zaprte kočije za pogrebe, krste, poroke i. t. d. Voz za prevažanje bolnikov. Naročila se sprejemajo tudi za avtomobile. Cene vedno najnižje. Postrežba točna in solidna.

Za obila naročila se priporoča

FR. ZAKRAJŠEK,

TRGOVINA S POHISTVOM.

6208 ST. CLAIR AVE.